

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА

Факультет фармацевтичний та медико-профілактичний

Кафедра громадського здоров'я, епідеміології та екології

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради

Протокол № 10 «18» жовтня 2024 р

Голова вченої ради,

проректор з науково-педагогічної роботи

Олександр ТОЛСТАНОВ

РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПРОМОЦІЯ ЗДОРОВ'Я. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ДЕТЕРМІНАНТИ
ЗДОРОВ'Я»

Освітньо-професійна програма	«Громадське здоров'я»
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	229 «Громадське здоров'я»
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Мова навчання	українська
Статус дисципліни	обов'язкова
Обсяг дисципліни	90 год /3 кредити

Київ – 2024

ЗМІСТ

	стор
1. Опис навчальної дисципліни	4
2. Місце, мета та завдання навчальної дисципліни	4
3. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	6
4. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна	7
5. Програма навчальної дисципліни	8
6. Структура навчальної дисципліни	11
7. Самостійна робота	13
8. Виконання контрольних робіт для здобувачів заочної форми навчання <i>(за необхідності)</i>	13
9. Перелік питань для підсумкового контролю	15
10. Методи навчання	17
11. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання	18
12. Рекомендований бібліографічний список	19

1. Опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Промоція здоров'я. Соціально-економічні детермінанти здоров'я» є обов'язковою компонентою освітньо-професійної програми «Громадське здоров'я» спеціальності 229 «Громадське здоров'я». Загальний опис навчальної дисципліни подано в таблиці 1.

Таблиця 1

Найменування показників	Опис		
1. Загальна характеристика дисципліни			
Галузь знань	22 Охорона здоров'я		
Спеціальність	229 Громадське здоров'я		
Спеціалізація (за наявності)	-		
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)		
Мова навчання	українська		
Кількість годин	90		
Кількість кредитів	3		
2. Характеристика навчальної дисципліни за формами навчання			
	очна денна	очна вечірня	заочна
Рік підготовки	II-й	-	II-й
Семестр	IV-й	-	IV-й
Лекції	8	-	2 год
Практичні	18	-	6 год
Семінарські	16	-	6 год
Лабораторні	-	-	-
Самостійна робота	48	-	76 год
Курсова робота (курсний проект) (за наявності)	-	-	
Вид контролю	Диф. залік	-	Диф. залік
Разом	90	-	90

2. Місце, мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Навчальна дисципліна «Промоція здоров'я. Соціально-економічні детермінанти здоров'я» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 229 «Громадське здоров'я» вивчає теоретичні основи та формує фундаментальні знання з теорії та практики громадського здоров'я щодо соціально-економічних ризиків, вміння ефективно розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми за сучасною ідеологією зміцнення здоров'я в умовах невизначеності.

Організація навчального процесу здійснюється за кредитно-модульною системою відповідно до вимог Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи.

Обсяг навчального навантаження студентів описаний у кредитах ECTS –

залікових кредитах, які зараховуються студентам при успішному засвоєнні ними модулів (залікових кредитів).

Видами навчальної діяльності студентів згідно з навчальним планом є: лекції, семінарські та практичні заняття, самостійна робота студентів (СРС).

Тематичні плани лекцій, практичних та семінарських занять, СРС забезпечують реалізацію у навчальному процесі всіх тем, які входять до складу змістових модулів.

2.2. Мета дисципліни:

Метою викладання навчальної дисципліни «Промоція здоров'я. Соціально-економічні детермінанти здоров'я» є формування здатності застосовувати набуті знання, уміння та практичні навички для вирішення типових завдань діяльності фахівця з громадського здоров'я.

2.3. Завдання вивчення дисципліни є:

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Промоція здоров'я. Соціально-економічні детермінанти здоров'я» є:

1. Розробляти програми промоції здоров'я, спрямованих на збереження та зміцнення здоров'я населення на засадах доказової медицини.

2. Використовувати моделі та інструменти оцінки соціально-економічного ризику для здоров'я людини.

3. Застосовувати соціально-економічні пріоритети у сфері громадського здоров'я з метою збереження і підтримки здоров'я населення.

4. Застосовувати основні критерії та методичні підходи ВООЗ для оцінки соціально-економічних ризиків для здоров'я населення

5. Оцінювати ефективність проведення заходів з управління соціально-економічними ризиками та прогнозування основних показників громадського здоров'я.

6. Генерувати нові ідеї при проведенні наукових досліджень та виконанні практичних завдань системи громадського здоров'я.

2.4. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни (міждисциплінарні зв'язки)

Міждисциплінарні зв'язки при вивченні навчальної дисципліни: важливими є зв'язки з:

- «Формування політики громадського здоров'я»;
- «Основи епідеміології»;
- «Епідеміологія неінфекційних захворювань»;
- «Організація епіднадзора і контроль за інфекційними захворюваннями»;
- «Доказова медицина»;

- «Концепція здоров'я населення: чинники, що його зумовлюють, основні показники та методи оцінки»;

- «Моніторинг та оцінка в системі громадського здоров'я»

та є базою для вивчення подальших дисциплін, а саме:

- «Менеджмент та лідерство в громадському здоров'ї»;

- «Інформатизація та комунікації в громадському здоров'ї. Інформаційний менеджмент»;

- «Економіка охорони здоров'я (фінансовий менеджмент програм громадського здоров'я».

3. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.

Результати навчання, формуванню яких спричиняє навчальна дисципліна «Промоція здоров'я. Соціально-економічні детермінанти здоров'я»:

ПРН 1. Оцінювати основні демографічні та епідеміологічні показники, значення і тенденції зміни основних детермінант, що чинять вплив на здоров'я у розрізі різних груп населення в Україні, Європейському регіоні та світі, застосовувати основні поняття та концепції епідеміології та статистики при плануванні, проведенні та інтерпретації результатів досліджень.

ПРН 3. Організовувати заходи з нагляду за станом здоров'я населення з використанням міжсекторального підходу.

ПРН 4. Формулювати висновки, розробляти прогнози та проводити аналіз впливу детермінант на здоров'я населення (соціальні, економічні, індивідуальні, навколишнього середовища), визначати потреби різних груп населення щодо здоров'я, базуючись на інформації отриманій із систем епідеміологічного нагляду.

ПР 8. Оцінювати вплив соціальних детермінант та основних індивідуальних детермінант здоров'я, розробляти відповідні заходи з метою збереження та зміцнення здоров'я населення.

ПР 10. Розробляти та впроваджувати стратегії, політики та окремі заходи у сфері промоції здоров'я, здійснювати ефективну комунікацію у сфері громадського здоров'я з використанням різних каналів та технік комунікації.

ПР 12. Здійснювати аналіз ефективності розроблених процедур, інтервенцій, стратегій та політик в сфері громадського здоров'я.

ПР 13. Розробляти та впроваджувати, засновані на доказах, стратегії, політики та інтервенції громадського здоров'я із залученням зацікавлених сторін на основі міжсекторального підходу.

ПР 17. Здійснювати адвокацію, комунікацію та соціальну мобілізацію у сфері громадського здоров'я, підтримувати лідерство та залучати і посилювати спільноти з метою збереження і зміцнення здоров'я населення

4. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

Навчальна дисципліна «Громадське здоров'я» дозволяє набути здобувачам вищої освіти наступних компетентностей:

- інтегральна компетентність:

здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі громадського здоров'я або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень з екологічного здоров'я, оцінки екологічних ризиків і управління ними та характеризується невизначеністю умов і вимог;

- Загальні компетентності:

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
- ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК 5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 6. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- ЗК 9. Здатність працювати в міжнародному контексті
- ЗК 10. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК 11. Здатність розробляти та управляти проектами.
- ЗК 12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ЗК 13. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК 14. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.

- Фахові (спеціальні, предметні) компетентності:

- СК 1. Здатність оцінювати, інтерпретувати, порівнювати та прогнозувати основні показники громадського здоров'я.
- СК 2. Здатність визначати пріоритети і проводити оцінку потреб сфери громадського здоров'я у конкретній ситуації.
- СК 3. Здатність розробляти варіанти стратегій, політик та визначати окремі інтервенції, спрямовані на збереження та зміцнення здоров'я населення, та оцінювати їх ефективність.
- СК 4. Здатність аналізувати вплив різних детермінант на здоров'я населення та обґрунтовувати відповідні заходи з їх попередження.
- СК 6. Здатність аналізувати стратегії, політики та інтервенції в сфері громадського здоров'я та пропонувати заходи щодо поліпшення ефективності використання наявних коштів.
- СК 7. Здатність створювати команду для діяльності у сфері громадського здоров'я і забезпечувати її ефективну роботу.
- СК 8. Здатність розробляти проекти надання послуг громадського здоров'я та

профілактики (первинної, вторинної та третинної) захворювань, промоції здоров'я, та забезпечувати їх реалізацію.

СК 9. Здатність розробляти заходи з адвокації, комунікації та соціальної мобілізації у сфері громадського здоров'я.

СК 10. Здатність використовувати етичні принципи та норми права при плануванні досліджень, збиранні інформації та її використанні.

СК 11. Здатність застосовувати різні методики, стратегії та моделі викладання громадського здоров'я.

СК 12. Здатність застосовувати наукові підходи щодо планування дизайну досліджень, збору даних, розповсюдження та використання результатів наукових досліджень у сфері громадського здоров'я.

5. Програма навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна структурована за модульним принципом і складається з двох навчальних модулів, а саме:

– навчального модуля № 1 «**Промоція здоров'я. Основні принципи та стратегії**», інтегрованими вимогами до модуля №1 є:

Знати:

- законодавчі, нормативно-правові документи в системі громадського здоров'я;
- методи епідеміологічних та медико-статистичних досліджень;
- медико-демографічні проблеми здоров'я, оцінка ризиків і управління ними;
- соціально-економічні, екологічні, генетичні детермінанти здоров'я;
- моніторинг та профілактика хвороб в системі громадського здоров'я;

Вміти:

- використовувати законодавчу та нормативно-правову базу при розробці систем збору, обробки та аналізу інформації зі здоров'я, оцінки ризиків і управління ними;
- проводити моніторинг показників стану здоров'я;
- застосовувати методи та інструменти для оцінювання здоров'я, оцінки ризиків і управління ними;
- планувати та впроваджувати в практику заходи з промоції здорового способу життя та підвищення грамотності населення в інтересах здоров'я;
- використовувати лабораторну базу для встановлення причинно-наслідкового зв'язку факторів впливу на здоров'я при організації профілактичних програм з пріоритетних питань громадського здоров'я, оцінювати їх ефективність

– навчального модуля № 2 «**Соціально-економічні детермінанти здоров'я. Виклики сьогодення**», інтегрованими вимогами до модуля №2 є:

Знати:

- методи визначення громадського здоров'я, оцінки соціально-економічних ризиків і управління ними;
- причини нерівності у здоров'ї; скринінгові програми раннього виявлення хвороб та чинників ризику;
- принципи оцінки соціально-економічних ризиків, управління ними;
- види та принципи профілактики в системі громадського здоров'я;
- морально етичні, правові та деонтологічні принципи у системі громадського здоров'я;
- комунікаційні міжсекторальні та міжвідомчі зв'язки у системі громадського здоров'я;
- інформаційні технології у системі громадського здоров'я;
- міжнародний, європейський досвід досягнення соціальної справедливості та рівності у збереженні громадського здоров'я.

Вміти:

- планувати і здійснювати заходи, спрямовані на профілактику захворюваності у системі громадського здоров'я;
- створювати програми оцінки та аналізу соціально-економічних ризиків для здоров'я і управління ними;
- використовувати доказову базу даних щодо соціально-економічного впливу на здоров'я населення;
- використовувати комунікаційні міжсекторальні та міжвідомчі зв'язки, з державними органами управління, зацікавленими суб'єктами господарювання щодо оцінки та управління соціально-економічними ризиками для здоров'я;
- виявляти та оцінювати індивідуальні та популяційні соціально-економічні фактори ризику виникнення захворювань;
- вирішувати складні завдання у професійній діяльності сфери громадського здоров'я з питань профілактики порушень у здоров'ї на різних рівнях управління.

Кожен модуль навчальної дисципліни є логічною завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає аналіз результатів її виконання.

Змістовне наповнення програми навчальної дисциплін у таблиця 2.

Таблиця 2

Код теми	Назва модулю, теми	Перелік основних питань теми
1	2	3
Модуль 1. «Промоція здоров'я. Основні принципи та стратегії»		
1.1.	Історична практики промоції здоров'я. Основні принципи та стратегії промоції здоров'я	Теоретико-практичні аспекти промоції здоров'я. Ключові поняття здоров'яформуючої теорії.
1.2.	Профілактика в системі громадського здоров'я. Етика промоції здоров'я.	Роль промоції здоров'я в сучасній системі громадського здоров'я на національному та міжнародному рівнях.
1.3.	Промоція здоров'я при неінфекційних захворюваннях. Розширення можливостей у промоції здоров'я серед різних категорій населення.	Сутність поняття «Громадське здоров'я». Критерії та характеристика. Міждисциплінарність та багатовимірність визначення.
1.4.	Міжнародний досвід у впровадженні програм промоції здоров'я.	Фактори здоров'язбережувального впливу на здоров'я населення. Досягнення рівності у збереженні здоров'я.
Модуль 2. «Соціально-економічні детермінанти здоров'я. Виклики сьогодення»		
2.1.	Соціально-економічні детермінанти здоров'я, їх систематизація від масштабів впливу на здоров'я. Нерівності у здоров'ї, причини та механізм їх впливу.	Сучасні аспекти формування соціально-економічних детермінант здоров'я населення України. Нерівності у здоров'ї населення. Принципи подолання нерівності у здоров'ї.
2.2.	Показники здоров'я. Ризики здоров'я на популяційному та індивідуальному рівнях.	Концепції підтримки здоров'я громадян в системі громадського здоров'я.
2.3.	Інноваційні напрями розвитку системи громадського здоров'я. Стратегія визначення причинно-наслідкових зв'язків між соціально-економічними детермінантами і здоров'ям населення.	Пріоритетність впровадження економічного механізму ПМД на засадах сімейної медицини як умова успіху на шляху України до ЄС.
2.4.	Регулювання політики збереження здоров'я населення в галузі громадського здоров'я	Ефективність впровадження принципу публічного управління за дотриманням фінансової дисципліни на основі контролю за вартістю надання медичних послуг

**6. Структура навчальної дисципліни
(навчально-тематичний план викладання дисципліни)**

Код теми	Назва освітнього модулю, теми	Денна форма навчання 90 годин					
		Усього	лекції	семінарські	практичні	самостійна робота	індивід. робота
Модуль I. «Промоція здоров'я. Основні принципи та стратегії»							
	Тема 1.1 Історична практики промоції здоров'я. Основні принципи та стратегії промоції здоров'я	8	-	2	-	6	-
	Тема 1.2. Профілактика в системі громадського здоров'я. Етика промоції здоров'я.	12	2	2	2	6	-
	Тема 1.3. Промоція здоров'я при неінфекційних захворюваннях. Розширення можливостей у промоції серед різних категорій населення.	14	2	4	2	6	-
	Тема 1.4. Міжнародний досвід у впровадженні програм промоції здоров'я.	11	-	2	3	6	-
	Усього кредитів 1,5 / 45 годин за модулем I	45	4	10	7	24	-
Модуль II «<u>Соціально-економічні детермінанти здоров'я. Виклики сьогодення</u>»							
	Тема 2.1. Соціально-економічні детермінанти здоров'я, їх систематизація від масштабів впливу на здоров'я. Нерівності у здоров'ї, причини та механізм їх впливу.	12	2	2	2	6	-
	Тема 2.2. Показники здоров'я. Ризики здоров'я на популяційному та індивідуальному рівнях.	16	-	4	4	8	-
	Тема 2.3. Інноваційні напрями розвитку системи громадського здоров'я. Стратегія визначення причинно-наслідкових зв'язків між соціально-економічними детермінантами і здоров'ям населення.	10	2	2	2	4	-
	Тема 2.4. Регулювання політики	7	-	2	1	4	-

	збереження здоров'я населення в галузі громадського здоров'я						
Усього кредитів 1,5 / 45 годин за модулем II		45	4	10	9	22	-
Підсумковий контроль		2	-	-	-	-	-
Усього кредитів 3 /90 годин		3/90	8	20	16	46	-
Підсумковий контроль		Диф.зал ік	-	-	-	-	-
Код теми	Назва освітнього модулю, теми	Заочна форма навчання 90 годин					
		Усього	лекції	семінарські	практичні	самостійна робота	індивід. робота
Модуль I «Промоція здоров'я. Основні принципи та стратегії»							
1.1.	Історична практики промоції здоров'я. Основні принципи та стратегії промоції здоров'я	10	-	2	-	8	-
1.2.	Профілактика в системі громадського здоров'я. Етика промоції здоров'я.	10	-	-	2	8	-
1.3.	Промоція здоров'я при неінфекційних захворюваннях. Розширення можливостей у промоції серед різних категорій населення	12	-	-	2	10	-
1.4.	Міжнародний досвід у впровадженні програм промоції здоров'я.	13	-	2	-	11	-
Усього кредитів / годин за модулем I		1,5/45	-	4	4	37	-
Модуль II <u>Соціально-економічні детермінанти здоров'я. Виклики сьогодення</u>							
2.1.	Соціально-економічні детермінанти здоров'я, їх систематизація від масштабів впливу на здоров'я. Нерівності у здоров'ї, причини та механізм їх впливу.	8	-	2	-	6	-
2.2.	Показники здоров'я. Ризики здоров'я на популяційному та індивідуальному рівнях.	18	2	-	-	16	-
2.3.	Інноваційні напрями розвитку системи громадського здоров'я. Стратегія визначення причинно-наслідкових зв'язків між соціально-економічними детермінантами і здоров'ям	10	-	-	-	10	

	населення.						
2.4.	Регулювання політики збереження здоров'я населення в галузі громадського здоров'я	9	-	-	2	7	-
Усього кредитів / годин за модулем II		1,5/45	2	2	2	39	--
Підсумковий контроль		2	-	-	-	-	-
Усього кредитів / годин		3/90	2	6	6	76	-

7. Самостійна робота

Код теми	Зміст самостійної роботи	Обсяг СР (годин)	
		денна	заочна
1	Тема 1. Історична практики промоції здоров'я. Основні принципи та стратегії промоції здоров'я Вивчення теоретичного матеріалу за темою Опрацювання нормативно-правових документів Виконання навчальних завдань за темою	6	8
	Тема 2. Профілактика в системі громадського здоров'я. Етика промоції здоров'я. Вивчення теоретичного матеріалу за темою Опрацювання нормативно-правових документів Виконання навчальних завдань за темою	6	8
	Тема 3. Промоція здоров'я при неінфекційних захворюваннях. Розширення можливостей у промоції серед різних категорій населення Вивчення теоретичного матеріалу за темою Опрацювання нормативно-правових документів Виконання навчальних завдань за темою	6	10
	Тема 4 Міжнародний досвід у впровадженні програм промоції здоров'я. Вивчення теоретичного матеріалу за темою Опрацювання нормативно-правових документів Виконання навчальних завдань за темою	6	11
2	Тема 1. Соціально-економічні детермінанти здоров'я, їх систематизація від масштабів впливу на здоров'я. Нерівності у здоров'ї, причини та механізм їх впливу. Вивчення теоретичного матеріалу за темою Опрацювання нормативно-правових документів Виконання навчальних завдань за темою	6	6
	Тема 2. Показники здоров'я. Ризики здоров'я на популяційному та індивідуальному рівнях. Вивчення теоретичного матеріалу за темою Опрацювання нормативно-правових документів Виконання навчальних завдань за темою	8	16

	Тема 3. Інноваційні напрями розвитку системи громадського здоров'я. Стратегія визначення причинно-наслідкових зв'язків між соціально-економічними детермінантами і здоров'ям населення. Вивчення теоретичного матеріалу за темою Опрацювання нормативно-правових документів Виконання навчальних завдань за темою	4	10
	Тема 4. Регулювання політики збереження здоров'я населення в галузі громадського здоров'я Вивчення теоретичного матеріалу за темою Опрацювання нормативно-правових документів Виконання навчальних завдань за темою	4	7
	Усього	46	76

7.1. Завдання для самостійної роботи

1. Написання рефератів
2. Створення електронних варіантів схем та таблиць
3. Створення мультимедійних презентацій
4. Участь у науковому дослідженні
5. Участь у науково-практичних конференціях з дисципліни

Самостійна робота включає роботу з рекомендованою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, самостійне опанування методів роботи фахівців системи громадського здоров'я. Самостійна робота може виконуватися у навчальних кабінетах кафедри, бібліотеці університету, в домашніх умовах. Здобувач вищої освіти може звернутися до викладача за консультацією з проблемних питань, що виникають при вивченні дисципліни та виконанні самостійної роботи.

Індивідуальні завдання як один з видів самостійної роботи здобувача вищої освіти мають включати назву, їхній обсяг, коротку характеристику змісту і вимог до виконання та оцінювання. Індивідуальне завдання з певної навчальної дисципліни передбачає закріплення, узагальнення та застосування знань, набутих здобувачем під час вивчення дисципліни, для комплексного розв'язання конкретного фахового завдання.

Тематика індивідуальних завдань, вимоги до звітування/захисту тощо, формується провідним викладачем дисципліни, які є елементом Навчально-методичного комплексу дисципліни та затверджується кафедрою у відповідному порядку, підлягають перегляду кожного навчального року.

Індивідуальні завдання з навчальної дисципліни «Промоція здоров'я. Соціально-економічні детермінанти здоров'я» передбачає виконання студентом наукової роботи, участі у науковій конференції університету, факультету, іншого закладу вищої освіти, друкування наукової статті тощо. Оцінювання входить до поточного контролю.

8. Виконання контрольних робіт для здобувачів заочної форми навчання

Виконання контрольної роботи є важливим елементом навчального

процесу за заочною формою навчання, оскільки підготовка та виконання завдань контрольної роботи дозволяє самостійно оволодіти освітньою програмою навчальної дисципліни в міжсесійний період.

Тематика контрольних завдань, вимоги до підготовки, виконання, звітування/захисту тощо, формується провідним викладачем дисципліни у окремі Методичні рекомендації, які є елементом Навчально-методичного комплексу дисципліни та затверджується кафедрою у відповідному порядку, підлягають перегляду кожного навчального року.

9. Перелік питань для підсумкового контролю

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до підсумкового контролю відповідно до зазначеної у навчальному плані форми (*залік чи екзамен*) розробляються провідним викладачем кафедри згідно із тематичним планом робочої програми навчальної дисципліни, є елементом Навчально-методичного комплексу дисципліни та затверджується кафедрою у відповідному порядку, підлягають перегляду кожного навчального року.

Перелік питань до кінцевого контролю з дисципліни «Промоція здоров'я. Соціально-економічні детермінанти здоров'я»

1. Оцінка соціально-економічних детермінант для здоров'я людини
2. Оцінка ризику для здоров'я людини соціально-економічних детермінант
3. Набір інструментів для оцінки соціально-економічних ризиків.
4. Набір інструментів ВООЗ для оцінки соціально-економічних детермінант для здоров'я людини
5. Промоція здоров'я. Визначення та провідна роль в функціонуванні сучасної системи громадського здоров'я
6. Міжнародний досвід з впровадження програм промоції здоров'я
7. Етика впровадження програм промоції здоров'я
8. Показники здоров'я в різні вікові періоди життя людини
9. Сучасні методичні підходи до оцінки показників здоров'я на індивідуальному та популяційному рівнях
10. Глобальний тягар неінфекційних захворювань на економічний розвиток країни
11. Статистичні асоціації та причинно-наслідковий зв'язок для оцінки та управління ризиками
12. Стійкість і прийняття рішень в умовах невизначеності при оцінці ризиків
13. Концептуальні моделі здоров'я та його складові
14. Індивідуальне здоров'я, його характеристика.
15. Основні інтегральні показники здоров'я населення.
16. Групове здоров'я, його характеристика та методи оцінки.
17. Рівні здоров'я, їх характеристика.
18. Концептуальні засади формування етики здоров'я.
19. Популяційне здоров'я, показники та методи оцінки.

20. Критерії популяційного здоров'я за визначенням ВООЗ.
21. Критерії оцінки здоров'я населення.
22. Індeksi здоров'я, їх характеристика.
23. Статистичні показники оцінки популяційного здоров'я.
24. Індекс людського розвитку, характеристика та використання в систем громадського здоров'я.
25. Прямі показники здоров'я.
26. Непрямі показники здоров'я населення, використання в системі громадського здоров'я.
27. Аналіз стану здоров'я населення за інтегральними показниками.
28. Інтегральна оцінка популяційного здоров'я в системі громадського здоров'я.
29. Комплексна оцінка здоров'я населення, методика проведення.
30. Індекс DALY (Disability-adjusted life years). Значимість в системі громадського здоров'я
31. Забезпечення реалізації пріоритетності збереження здоров'я населення в системі громадського здоров'я України.
32. Принцип обґрунтування оздоровчих програм в системі громадського здоров'я.
33. Індекс якісно прожитих років (QALY – Quality-adjusted life years).
34. Позиція міждисциплінарного підходу до комплексної оцінки стану здоров'я населення в системі громадського здоров'я.
35. Індекс тривалості здорового життя – HALY (Health-adjusted life expectancy at birth).
36. Забезпечення готовності системи громадського здоров'я до спалахів ОНІ хвороб та імплементація ММСП.
37. Визначення терміну «здоров'я» за статутом ВООЗ.
38. Основні вимоги до розрахунку комплексних показників здоров'я населення.
39. Забезпечення функціонування державної мережі лабораторій для реагування на надзвичайні події в сфері громадського здоров'я.
40. Аспекти здоров'я, вкладені у значення терміну «Здоров'я».
41. Основні елементи комплексного аналізу здоров'я населення в системі громадського здоров'я.
42. Забезпечення міжнародного співробітництва у сфері громадського здоров'я України.
43. Джерела вивчення популяційного здоров'я населення.
44. Популяризація здорового способу життя, зміцнення здоров'я населення в системі громадського здоров'я.
45. Медико-біологічна категорія здоров'я.
46. Офіційні джерела даних про здоров'я населення.
47. Регіональні ЦКПХ МОЗ України. Визначення пріоритетів у формуванні та стратегічного управління з питань регіональної політики в системі громадського здоров'я.
48. Психологічна характеристика здоров'я.

49. Спеціально організовані проспективні дослідження в системі громадського здоров'я.
50. Соціологічні дослідження в системі громадського здоров'я.
51. Соціальна категорія здоров'я, її значення в системі громадського здоров'я.
52. Громадське здоров'я в практичній діяльності сімейного лікаря.
54. Дані реєстрів здоров'я для системи громадського здоров'я.
55. Соціально-економічна категорія здоров'я.
56. Дані медичних оглядів населення для оцінки здоров'я.
57. Поведінкова характеристика здоров'я.
58. Показники реалізації розвитку системи громадського здоров'я.
59. Математичне моделювання в системі громадського здоров'я.

10. Методи навчання

Для активізації процесу навчання здобувачів освіти в ході вивчення дисципліни застосовуються такі навчальні технології та засоби:

✓ *на лекціях* чітко та зрозуміло структурується матеріал; зосереджується увага здобувачів освіти на проблемних питаннях; наводяться конкретні приклади практичного застосування отриманих знань; звертаються до зарубіжного досвіду вирішення окремих проблем; здобувачі освіти заохочуються до критичного сприймання нового матеріалу замість пасивного конспектування; використовуються наочні матеріали, схеми, таблиці, моделі, графіки; використовуються технічні засоби навчання: мультимедійний проектор, слайди тощо;

✓ *на семінарських заняттях* обговорюються основні проблеми теми; проводяться дискусії, спрямовані на поглиблення, розширення, деталізацію і закріплення теоретичного матеріалу, які сприяють активізації пізнавальної діяльності здобувачів освіти, формуванню самостійності суджень, умінню відстоювати власні думки, аргументувати їх на основі наукових фактів та сприяють оволодінню фундаментальними знаннями, допомагають розвивати логічне мислення, формувати переконання, оволодівати культурою толерантності.

✓ *на практичних заняттях* запроваджуються різні навчальні технології: обговорення проблем, дискусії; вирішення ситуаційних вправ; розв'язання проблемних питань; лабораторні роботи; виконання дослідів; метод проєктів (проєктування); мозковий штурм; кейс-методи; презентації; аналіз конкретної ситуації; робота в малих групах; рольові та ділові ігри; банки візуального супроводження; письмовий контроль знань; індивідуальне та групове опитування; перехресна перевірка завдань з наступною аргументацією виставленої оцінки тощо.

Обов'язковими елементами активізації навчальної роботи здобувачів освіти є чіткий контроль відвідування здобувачами освіти занять, заохочення навчальної активності, справедлива диференціація оцінок.

11. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів навчання здобувачів в НУОЗ України імені П. Л. Шупика проводиться з використанням рейтингової системи (далі - ЄКТС), в основу якої покладено поопераційний контроль і накопичення рейтингових балів за різнобічну навчально-пізнавальну діяльність здобувачів у процесі навчання.

Методи оцінювання на поточному/періодичному контролі: усне опитування, модульні контрольні письмові роботи, оцінювання виконання індивідуальних завдань, оцінювання розв'язання розрахункових задач, захист результатів практичних, лабораторних робіт, оцінювання доповідей, оцінювання активності на занятті, тестування (бланкове або комп'ютерне), оцінювання есе, оцінювання виконання практичних навичок, захист історії хвороби. Для здобувачів очної (денної, вечірньої) форми навчання кожен модуль завершується модульною контрольною роботою.

Методи оцінювання на підсумковому контролі: усний залік, письмовий залік, диференційований залік, усний іспит, письмовий іспит, тестування, захист проєктів тощо відповідно до специфіки й особливостей дисципліни, що вивчається.

Приклад шкали оцінювання

Поточний контроль										Підсум- ковий контроль	Сума
120										80	200
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					іспит	
T1	T2	T3	T4	МК P1	T1	T2	T3	T4	МК P2		
10	10	10	10	20	10	10	10	10	20		

Розмір шкали ЄКТС з навчальної дисципліни (освітнього компонента) для рівнів освіти дорівнює 200 балам, а мінімальна позитивна оцінка починається з 111 балів.

Оцінка за модуль визначається на підставі суми оцінок поточної навчальної діяльності (у балах) та оцінки підсумкового модуля контролю (ПМК) (у балах), яка виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою дисципліни. Максимальна кількість балів, яку студент може набрати під час вивчення навчальної дисципліни для галузі знань 22 Охорона здоров'я, становить 200, в тому числі: за поточну навчальну діяльність – 120 балів; за результатами підсумкового модульного контролю – 80 балів (на підставі листа МОЗ № 0804-47/10395 від 15.04.2014). Таким чином, частки результатів оцінювання поточної навчальної діяльності і підсумкового модульного контролю становлять відповідно 60% та 40%.

Для занесення балів оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти у відомість обліку успішності та індивідуальний план здобувача вищої освіти використовується таблиця співвідношення між здобутими результатами

успішності здобувача та ECTS оцінками

Оцінка ECTS	Оцінка у національній шкалі	Бали за ECTS	
		кількість балів	для галузі знань 22 Охорона здоров'я
A (відмінно)	5 (відмінно)	47 - 50	93-100
B (дуже добре)	4 (добре)	44 - 46	87-92
C (добре)		40 - 43	81-86
D (задовільно)	3 (задовільно)	35 - 39	70-80
E (достатньо)		30 - 34	60-69
FX (незадовільно) з можливістю повторного складання	2 (незадовільно)	18 - 29	35-59
F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням		1-17	1-34

Загальний розподіл балів за результатами навчання

Сума балів		Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою залік/екзамен	Пояснення
100 балів	200 балів			
90 - 100	170 – 200	A	зараховано/оцінка	відмінне виконання
82 - 89	155 – 169	B		вище середнього рівня
75 - 81	140 – 154	C		загалом хороша робота
68 - 74	125 – 139	D		непогано
61 - 67	111 – 124	E	не зараховано	виконання відповідає мінімальним критеріям
35 - 60	60 – 110	FX		необхідне перескладання
1 - 34	1 – 59	F		необхідне повторне вивчення дисципліни

12. Рекомендований бібліографічний список

12.1. Нормативно-правові акти

12.1.1. Про систему громадського здоров'я: Закон України від 6 вересня 2022 р. № 2573-IX.

12.1.2. Про утворення ДУ «Центр громадського здоров'я»: Наказ МОЗ України 18 вересня 2015 р. № 604. Режим доступу до ресурсу: http://mos.gov.ua/ua/portal/dn_20150918_0604.htm.

12.1.3. Про затвердження методичних рекомендацій «Оцінка ризику для здоров'я населення від забруднення атмосферного повітря», Наказ від МОЗУ від 13.04.2007 № 184. URL: <http://surl.li/rnymt>

12.1.4. Про стратегію сталого розвитку України до 2030 року. 27.12.2017 р.: URL: <https://is.gd/QOGs69>

12.1.5. Постанова КМ України № 106 від 17 лютого 2021 р. «Про внесення змін до Постанови КМ України від 17 листопада 2019 р. № 1121»: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/106-2021-n#>

- 12.1.6. Національний класифікатор України. Класифікатор професій ДК 003:2010. Затверджено на надано чинності: Наказ Держспоживстандарту України 28.07.2010 № 327. Чинний від 01.11.2010.
- 12.1.7. Наказ МОЗ України від 29.03.2002 р. № 117 (із змінами № 958 від 06.06.2022, № 769 від 10.10.2023). Перелік КХ професій працівників. Випуск 78. Охорона здоров'я». Режим доступу: zakon.zada.gov.ua/rada/show/ua/17282-02#Text.
- 12.1.8. Наказ МОЗ України від 12.12.2018 р. № 1383 «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 229 «Громадське здоров'я» для другого (магістерського) рівня вищої освіти.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1002-2016-80#n8>
- 12.1.9. Наказ МОЗ України 18 вересня 2015 р. № 604 «Про утворення ДУ «Центр громадського здоров'я». Режим доступу: http://mos.gov.ua/ua/portal1/dn_20150918_0604.htm.
- 12.1.10. Указ Президента України № 842/2023 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 22 грудня 2023 року «Щодо профілактики, ранньої діагностики та лікування злоякісних новоутворень»

12.2. Основна література

- 12.2.1. Human Health Risk Models and Tools. <https://www.epa.gov/risk/human-health-risk-models-and-tools>
- 12.2.2. Resources for Environmental Professionals. <https://www.epa.gov/risk>
- 12.2.3. Human Health Risk Assessments. <https://www.epa.gov/risk>
- 12.2.4. Environmental health risk assessment. <https://www.health.vic.gov.au/environmental-health/environmental-health-risk-assessment>
- 12.2.5. Risk Assessment
<https://www.health.state.mn.us/communities/environment/risk/index.html>
- 12.2.6. Environmental and Health Risk Assessment and Management. <https://link.springer.com/book/10.1007/1-4020-3776-7#toc>
- 12.2.7. OECD Environmental Risk Assessment Toolkit: Tools for environmental risk assessment and management. <https://www.oecd.org/env/ehs/risk-assessment/environmental-risk-assessment-toolkit.htm>
- 12.2.8. WHO Human Health Risk Assessment Toolkit: Chemical Hazards
<https://www.who.int/publications/i/item/9789240035720>
- 12.2.9. Environmental risk assessment services. <https://www.haleyaldrich.com/services/contaminated-site-management/environmental-risk-assessment/>
- 12.2.10. Environmental Health. <https://health.gov/healthypeople/objectives-and-data/browse-objectives/environmental-health>
- 12.2.11. What is Environmental Risk Assessment. <https://safetyculture.com/topics/risk-assessment/environmental-risk-assessment>.
- 12.2.12. Europeyskiy plan deystiypoukreplenyupotensiala I uslugobshchestvennogozdravookhraneniya. Copenhagen, WHO Regional Office for Europe, 2012 (document EUR/RC62/12). 52 s.

- 12.2.13. Європейська програма роботи на 2020-2025 рр.: Спільні дії для міцнішого здоров'я: <http://apps.who.int/iris>.
- 12.2.14. Громадське здоров'я: підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів. Вінниця: Нова книга, 2013. 560 с.
- 12.2.15. Громадське здоров'я: навчальний посібник/за загальної редакції Грузевої Т. С. К.: Книга-плюс, 2021. 296 с.
- 12.2.16. Громадське здоров'я: підручник /Грузева Т. С., Лехан В. М., Огнєв В. А. та ін; за заг. ред Т. С. Грузевої. Вінниця: Нова Книга, 2023. 616 с.
- 12.2.17. Гігієна та екологія: підручник /за ред. В. Г. Бардова. Вінниця: Нова Книга. 2006. 720 с.
- 12.2.18. Біостатистика: підручник /за заг. Ред. Т. С. Грузевої // Вінниця: Нова Книга, 2020: 384 с.

12.3. Додаткова література

- 12.3.1. Про порядок надання первинної медичної допомоги: Наказ МОЗ України від 19.03.2018 № 504, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 21.03.2018 року за № 348/31800 (із змінами, внесеними згідно з наказом МОЗ України № 2593 від 11.11.2020 р.).
- 12.3.2. Хоменко І. М., Івахно О. П., Першегуба Я. В., ін. Перспективи підготовки медичних кадрів у системі громадського здоров'я. Медичні перспективи, 2021. Т. 26, № 2: С.141-146. DOI: <https://doi.org/10.26641/2307-0404.2021.2.234655>.
- 12.3.3. Гульчій О. П., Хоменко І. М., Захарова Н. М., ін. Metodological approaches to upgrading public health professional training competency based model in Ukraine. Wiadomosci Lekarskie. 2018. 71 (7): 1336-1341.
- 12.3.4. Хоменко І.М., Івахно О.П., Першегуба Я.В., ін. Пріоритет національної політики системи громадського здоров'я України /Traditional medicine and pharmacology. Achievements, innovations, and alternatives: collective monograph Gryshchenko V. – etc. – International Science Group//Boston : Primediae Launch, 2021. 327 p. Available at : DOI-10.46299/ISG.2021.MONO.MED.II, P. 247 – 253.
- 12.3.5. Iryna M. Khomenko, Oleksandra P. Ivakhno, Yaroslav V. Pershehuba. Management of institutional and preventive activities in the Public Health system of Ukraine. Wiadomosci Lekarskie, Volume LXXIV, Issue 5, May 2021. С. 1237-1240.
- 12.3.6. Операційний посібник «Розробка та фінансування регіональних і місцевих програм громадського здоров'я» Ляшко В., Півень Н., Брага М., ін. https://phc.org.ua/sites/default/files/users/user90/Manual_Development%20and%20funding%20of%20regional%20and%20local%20public%20health%20programs_print_210x297%2B3mm.pdf.
- 12.3.7. Європейська модель компетенцій для працівників сфери громадського здоров'я: <http://www.euro.who.int/en/health-topics/Health-systems/public-health-services/policy/the-10-essential-public-health-operations/>
- 12.3.8. Principles of Epidemiology in Public Health Practice, an Introduction to Applied Epidemiology and Biostatistics. Third Edition/U.S. Department of Health and Human Services (CDC). 2012. 511 p. URL: <https://www.cdc.gov/ophss/csels/dsepd/ss1978/ss1978.pdf>.

12.4. Інформаційні ресурси

- 12.4.1. Latestnewsfrom WHO <https://www.who.int/>
- 12.4.2. The WHO Regional Office for Europe <https://www.who.int/europe/about-us/about-who-europe>
- 12.4.3. Державна установа «Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України» <https://www.phc.org.ua/>
- 12.4.4. Centers for Disease Control and Prevention U.S. Department of Health&Human Services <https://www.cdc.gov/>
- 12.4.5. Міністерство охорони здоров'я України <https://moz.gov.ua/pro-ministerstvo>
- 12.4.6. Урядовий портал <https://www.kmu.gov.ua>
- 12.4.7. Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України <https://mepr.gov.ua>
- 12.4.8. The Lancet <https://www.thelancet.com/>
- 12.4.9. National Libraryof Medicine <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/>
- 12.4.10. Department of Health&Social Care <https://www.gov.uk/government/organisations/department-of-health-and-social-care>
- 12.4.11. EPA <https://www.epa.gov/>
- Всесвітня організація охорони здоров'я: [www/who/int](http://www.who.int)
- 12.4.12. The Association of Schols of Public Health in the European Region ASPHER: <https://www.aspher.org/>
- 12.4.13. Кохрейнівський центр доказової медицини: www.cebm.net
- 12.4.14. Кохрейнівська бібліотека: www.cochrane.org
- 12.4.15. Національна медична бібліотека США MEDLINE www.ncbi.nlm.nih.gov/PubMed
- 12.4.16. Канадський центр доказів в охороні здоров'я: www.cche.net
- 12.4.17. Українська база медико-статистичної інформації «Здоров'я для всіх» <http://medstat.gov.ua/ukr/news.html?id=203>
- 12.4.18. British Medical Journal: www.bmi.com
- 12.4.19. Evidence-Based Medicine: www.evidence-basedmedicine.com
- 12.4.20. Princeplea of Epidemiology in Public Health Practice, an Introduction to Applied Epidemiology and Biostatiscs. Third Edition/U.S.Department of Health and Human Services (CDC). 2012. 511 p.
URL: <https://www.cdc.gov/ophss/dsepd/ss1978ss1978.pdf>.

Лист перегляду (актуалізації) робочої програми навчальної дисципліни

№	Висновок щодо актуальності РПНД*	Дата перегляду	№ протоколу кафедри	Підпис викладача	Підпис гаранта ОПП	Підпис завідувача кафедри

*У колонці «Висновок щодо актуальності РПНД»значити висновок кафедри, щодо перегляду (актуалізації): *актуалізовано; необхідно внески зміни у такі розділи (із їх зазначенням);внесені зміни у розділ; замінено сторінки №; тощо.*